

Voorwoord bij de Nederlandstalige uitgave van de Index voor Inclusie

Steeds meer scholen zijn op zoek naar antwoorden over hoe ze kunnen omgaan met de enorme diversiteit van leerlingen. Oplossingen voor de problemen die vaak op scholen ontstaan, kunnen we zoeken bij de leerlingen zélf of bij zijn of haar ouders. We kunnen het probleem leggen bij de culturele afkomst van het kind, bij de sociale omstandigheden waarin het kind leeft, bij de beperkingen van het kind... . We kunnen dan specifieke oplossingen zoeken voor dat éne kind of samen met andere kinderen met dezelfde achtergrond of beperkingen - liefst op een plaats weg van kinderen waar 'niets mee is'.

Maar er zijn veel scholen die anders willen, die de diversiteit van leerlingen niet als een probleem zien, maar als een rijkdom, als een uitdaging om samen op weg te gaan, van elkaar te leren om zo elkaar te versterken. Zo zijn er al verschillende landelijke en regionale initiatieven in zowel Nederland als Vlaanderen waar scholen het roer hebben omgegooid en een beter leerklimaat voor alle kinderen hebben weten te scheppen in hun eigen school.

De *Index* voor Inclusie wil deze scholen, maar ook scholen die nog aan de wieg staan van inclusie, op weg helpen bij de (verdere) ontwikkeling naar een inclusieve setting. Het gaat om scholen die als uitgangspunt hebben dat zij er willen zijn voor *alle* kinderen en jongeren, ongeacht geslacht, afkomst, vaardigheden, beperkingen, cultuur, seksuele voorkeur. De *Index* richt zich tot scholen die een antwoord willen vinden op de vraag hoe je omgaat met diversiteit van leerlingen op een manier waarbij alle leerlingen gelijkwaardig gewaardeerd worden.

Stichting Perspectief (opgericht in 1999) houdt zich actief bezig met kwaliteitsverbetering in de zorg en ondersteuning aan mensen met een beperking. Zij onderzoekt de kwaliteit van leven van mensen met een beperking en gaat daarbij uit van volwaardig burgerschap in een inclusieve samenleving. Perspectief heeft intussen meer dan 800 kwaliteitsevaluaties uitgevoerd voornamelijk bij zorginstellingen als ook bij onderwijsinstellingen. Sinds enkele jaren heeft ze ook een trainingstak PiT (Perspectief in Training) die zich actief bezig houdt met interne en externe trainingen op het gebied van actieve deelname aan de samenleving van mensen die ondersteuning nodig hebben. PiT neemt ook de coördinatie van activiteiten rondom de Index voor Inclusie voor haar rekening.

Mensen met een beperking vervullen samen met hun verwanten en belangenbehartigers sleutelposities bij Perspectief.

Stichting Perspectief heeft in nauwe samenwerking met zowel Nederlandse als Vlaamse onderwijsinstellingen en organisaties de Index voor Inclusie vertaald. Perspectief heeft de Nederlandstalige licentie voor de *Index voor Inclusie* verworven en wij hopen dat we daarmee inclusief onderwijs een duwtje in de rug kunnen geven. Dit doen we samen met partners uit beide landen.

De *Index* is in essentie een zelf evaluerend middel en houdt scholen een spiegel voor. Staat de school open voor alle kinderen uit de buurt? Worden de verschillen van leerlingen gebruikt als hulpbron bij het leren en onderwijzen? Worden goed en minder goed presterende leerlingen gelijk gewaardeerd? Betreft de school mensen uit de plaatselijke gemeenschap bij activiteiten van de school? Worden alle leerlingen en leerkrachten gestimuleerd om trots te zijn op hun prestaties? Dit zijn slechts enkele van de vele vragen die de school zichzelf zal stellen wanneer ze met de *Index* aan de slag gaat. De *Index* ontrafelt wat de sterke en zwakke

kanten van de school zijn, waardoor de school vervolgens voorwaarden kan scheppen om wat al sterk is, sterk te houden en wat zwak is sterk te maken. Dit is een proces dat tijd nodig heeft en inzet vergt van alle betrokkenen bij de school zoals directie, leerkrachten, leerlingen, ouders en mensen of organisaties uit de omgeving.

Ik hoop dat via de *Index* meer kinderen en jongeren volwaardig leerling of student kunnen zijn en plezier beleven aan het schoolleven. Tevens hoop ik dat alle betrokkenen zoals ouders, leerkrachten en directies van scholen zich evenredig gerespecteerd zullen voelen en diversiteit niet langer zien als een bedreiging of probleem maar als een bron van kennis en inspiratie.

Mario Nossin
Directeur Stichting Perspectief

